

[Tinning]

alt, og foreløbig er vi altså, tror jeg nok, fuldstændig enige.

Erik B. Smith (S):

Jeg vil gerne sige til socialministeren, som havde nogle betragtninger om, hvad socialdemokratiet pludselig går ind for eller ikke går ind for, at socialdemokratiet ikke havde forestillet sig, at et flertal i folketinget kunne gennemføre § 37, stk. 4, i bistandsloven. Vi tror, at det kunne lade sig gøre, fordi man kunne bilde befolkningen ind, at ydelserne var langt højere, end de i virkeligheden var. Det kan man gøre, fordi det er skønsmæssige ydelser. Det er helt afgørende for socialdemokratiet at få ud til befolkningen, hvor ringe de sociale ydelser i virkeligheden er. Hvis vi ikke kan gøre det på anden måde, kan vi gøre det ved, at det bliver retsbestemte ydelser, der fastsættes så klart, at det er åbenbart indlysende for enhver, hvad ydelsen er.

Det er muligt, at socialministeren ved – han deltager i masser af møder – at hvis man snakker med folk, der første gang kommer ind i det sociale system, er deres første reaktion altid: tænk, får vi så lidt. Vi har læst om disse kolossale ydelser, hvilket fremragende velfærdssamfund det danske er, osv., og så bliver man spist af med disse små ydelser. Det er en af forklaringerne på, at vi nu går ind for retsydelser. Vi ønsker simpelt hen, at ydelsernes størrelse skal være åbenbart indlysende for enhver.

Det andet er, at kommunerne på en række områder er blevet så klemte økonomisk, at de prøver at klare sig med færre ydelser. Det kan lade sig gøre, fordi ydelserne er skønsmæssigt formuleret, det er individuelt op til de enkelte osv. Vi ser værnet mod fattigdommen svinde bort, og det er altså grunden til de nye signaler.

Der er en ting i forbindelse med de personlige tillæg. Ministeren sagde, at det vil blive meget vanskeligt for kommunerne at administrere retsydelserne. Til det er der at sige, at det vel ikke er sværere end i forbindelse med boligsikring og boligydelse og pensioner osv., som jo også er retsydelser. Selvfølgelig kan man det. Det gør man rent faktisk i dag, så det vil da også kunne gøres.

Jeg har ikke så meget at sige om lommepengesystemet. Det er klart, at et flertal her har sagt, vi ønsker det afskaffet, og at forsø-

gene går på, som ministeren også sagde, at finde ud af, hvordan det bliver afskaffet. Det eneste er, at vi gerne vil have, det sker lidt hurtigt. Vi vil gerne have, det sker så hurtigt, at det kan danne udgangspunkt for, at vi i næste samling ser et lovforslag fra ministeren.

Socialministeren (Palle Simonsen):

Jeg må indrømme, jeg har svært ved at se, hvordan diskussionen om bistandshjælpens kontanthjælp kan kobles sammen med personlige tillæg til pensionister. Det, der er tale om, hvis vi ser på pensionistområdet, er i realiteten, at rådighedsbeløbet er betydeligt forøget under denne regering. Varmehjælpen blev fordoblet. Det vil sige, der er et større beløb at operere med for kommunerne, end der har været tidligere, så den argumentation mener jeg ikke kan anvendes i den sammenhæng, hvor hr. Erik B. Smith bruger den, nemlig at det er derfor, vi har ændret holdning. Når jeg siger, det er kompliceret med det personlige tillæg, er det, fordi det ikke bare er et spørgsmål om varmhjælp, om medicintilskud, men også et spørgsmål om en lang række små ting i form af proteser, briller, fodindlæg og mange andre ting, hvor det for mig at se vil blive meget firkantet og meget kunstigt, hvis det skal ind i et fast regelsæt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) *Første behandling af lovforslag nr. L 102:*

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Præcisering af hjælp til uddannelse af unge enlige forsørgere efter § 42).

Af Erik B. Smith (S) m.fl.

(Fremsat 13/3 84).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Palle Simonsen):

Regeringen er enig i, at det er et alvorligt problem, at så mange, specielt unge, er henviset til at klare sig med kontanthjælp. Regeringen er også enig i, at det er langt bedre at gøre en aktiv indsats for at hjælpe disse grupper med at få en tilknytning til erhvervslivet fremfor at lade dem forblive på den passive kontanthjælp efter § 37.

Når jeg alligevel på regeringens vegne må afvise forslaget, har det flere årsager, som jeg skal komme nærmere ind på. En af grundene er, at forslaget indebærer en form for automatik, som efter min opfattelse ikke er i overensstemmelse med bistandslovens princip om vurdering af behovet i det enkelte tilfælde, et princip, som jeg umiddelbart finder er rimeligt og rigtigt.

Efter de gældende regler i bistandslovens § 42 skal der ydes hjælp til uddannelse m.v., når det er nødvendigt af hensyn til en persons mulighed for fremtidig at klare sig selv og sørge for sin familie. Det vil sige, at hjælpen skal være begrundet i den pågældendes særlige sociale situation. Om den pågældende befinder sig i en sådan særlig social situation, skal i overensstemmelse med principperne i bistandsloven afgøres ud fra en konkret vurdering, hvor der lægges vægt på, dels om man kan afværge det, der kaldes en social trussel mod den pågældende og familien, dels om hjælpen virkelig vil være nødvendig for, at den pågældende kan få eller bevare et acceptabelt forhold til arbejdsmarkedet.

Jeg mener, det er rigtigt at bevare denne konkrete vurdering af behovet, og jeg synes, det er vanskeligt at begrunde, at en speciel gruppe og i dette tilfælde alle enlige forsørgere under 25 år, der opfylder betingelsen for at få hjælp efter § 37, stk. 1, generelt må anses for at være så udsat en risikogruppe, at de automatisk skulle have ret til uddannelseshjælp el. lign. efter bistandsloven.

Der kan således tænkes flere situationer, hvor det ikke er rimeligt, at kommunerne automatisk har pligt til at tilbyde uddannelseshjælp. Forslagsstillerne er selv opmærksom på, at bl.a. personer, der allerede har fået et § 42-tilbud, ikke under uændrede forhold bør være berettigede til et nyt § 42-tilbud. I andre tilfælde er behovet for § 37-hjælp måske kun kortvarigt, fordi den pågældende selv eller med bistand fra sit omgivende sociale netværk kan hjælpe sig ud af den midlertidige situation. Det kan heller ikke være helt rimeligt, at personer, der i en kortere eller længere tid modtager § 37-hjælp som supplement til arbejdsindkomst eksempelvis eller anden indkomst, helt automatisk skulle have et § 42-tilbud.

Endelig kan det da også tænkes, at der findes personer, som ikke selv ønsker at blive omskølet eller få en uddannelse, eller hvor en sådan omskoling eller uddannelse ikke skønnes at være relevant.

Et andet spørgsmål er, hvad en eventuel ret til at få et tilbud om hjælp efter § 42 egentlig indeholder. Hjælp efter § 42 dækker over alt fra meget kortvarige kurser og højskoleophold til langvarige uddannelser på højere læreanstalter. Det er efter min opfattelse problematisk at pålægge kommunerne en pligt til at tilbyde en ydelse og dermed etablere en ret for en bestemt persongruppe, der i øvrigt kan være vanskelig at afgrænse, når der kan opstå tvivl om, hvilket indhold der kan lægges i denne ret. Fremfor at lave egentlig lovgivning på området vil jeg hellere pege på de muligheder, der ligger i at vejlede kommunerne om, i hvilket omfang § 42 kan og bør anvendes. Dermed er vi faktisk inde på de samme grundprincipper som i det forslag, vi netop har færdigdebatteret.

Som forslagsstillerne selv nævner i bemærkningerne, udsendte socialministeriet i efteråret 1983 en vejledning om hjælp efter § 42 til enlige forsørgere, og som forslagsstillerne også nævner, har man allerede kunnet se den positive effekt af denne vejledning. Vejledningen går på enlige forsørgere i alle aldre, men det er mit indtryk, at de fleste kommuner allerede nu er opmærksom på, at specielt de unge enlige forsørgere er en meget udsat gruppe. Jeg er imidlertid villig til at overveje, om man i vejledningen kan indføje nogle bemærkninger, der tager højde for specielt de unge enlige forsørgeres behov, men

[Socialministeren]

stadig væk må jeg, som jeg startede med, sige, at ligefrem at gøre det til et fast princip, at den gruppe, der er omtalt her, skulle have en ret til en uddannelse, kan regeringen ikke tiltræde.

Torben Lund (S):

Jeg skal gøre nogle enkelte bemærkninger om baggrunden for det forslag, der her er fremsat fra socialdemokratiet. Baggrunden er egentlig de erfaringer, man har gjort fra ungdomsgarantiforsøgene, hvor det var meget tydeligt, at netop gruppen af unge enlige forsørgere og specielt enlige mødre havde meget store problemer med at komme i gang med en uddannelse, og hvis man var kommet i gang med en uddannelse så at færdiggøre uddannelsesforløbet. Derudover er der efterhånden gennemført talrige undersøgelser, som bekræfter, at den erfaring, man havde gjort fra ungdomsgarantiforsøgene, er rigtig. Der er her tale om en særlig udsat gruppe, som vi kan tilslutte os at der gøres en særlig indsats over for. Vi forventer nok, at den gruppe af personer, der kan komme i betragtning til § 42-hjælp ud over dem, der får i dag, er en ret stor gruppe. Det kunne blive op imod 10.000 personer.

Vi må vel også konstatere, at som systemet er i øjeblikket, viser det sig klart, at Statens Uddannelsesstøtte ikke kan hamle op med de problemer, som enlige forsørgere har, trods de forbedringer, vi havde til behandling her i folketinget for få dage siden. Statens Uddannelsesstøtte er jo ikke indrettet til at være en social foranstaltning og skal nok heller ikke være det, og der tages altså ikke dér højde for forsørgelsessituationen i tilstrækkeligt omfang.

Meningen med lovforslaget er naturligvis, at vi i så vidt omfang som overhovedet muligt skal bringe disse enlige forsørgere ud af bistandssystemet, og det tror vi nu engang, vi bedst gør ved at give et tilbud om uddannelseshjælp.

Om lovforslagets indhold skal jeg alene sige, at der i forslaget stilles som betingelse for, at man kan få uddannelseshjælpen, at man i øvrigt opfylder betingelsen for at få forbigående bistandshjælp.

Derudover præciserer vi i bemærkningerne meget stærkt, at det, der hedder rådgivning og vejledning på bistandskontorerne, må op-

prioriteres. Vi har jo inden for de seneste år set, at den ene private mødrehjælpsinstitution skyder op efter den anden, og det er egentlig lidt flovt for os at måtte konstatere, at der rent faktisk har vist sig et kolossalt behov for denne private mødrehjælp, hvor man i meget, meget vidt omfang baserer hjælpen på rådgivning og vejledning. Jeg tror her, der virkelig er behov for en øget indsats i kommunerne, ikke blot forud for, at et uddannelsesforløb sættes i gang, men bestemt også under et uddannelsesforløb.

Om hjælpens indhold skal jeg blot sige, at med forslaget her opnår vi jo, at vi ud over almindelig bistandshjælp i form af underholdshjælp og en dækning for rimelige faste udgifter giver en adgang til at yde økonomisk hjælp til de særlige udgifter, der er forbundet med uddannelsen, dels egentlige uddannelsesomkostninger, dels transportudgifter, og måske ikke mindst lægger vi op til, at der skal være en adgang til at få sit barn eller sine børn passet på en forsvarlig måde og samtidig få dækket udgifterne derved.

Om socialministerens vejledning, der blev udsendt i september sidste år, skal jeg blot sige, at jeg da egentlig tror, det var et ærligt forsøg fra socialministeren på at komme denne gruppe af borgere til hjælp, men jeg tror også, med den formulering man har givet vejledningen i form af de eksempler, der er indføjet i vejledningen, at den ikke får nogen særlig effekt i kommunerne. For mig at se er de eksempler, man giver, af så speciel art, at kommunerne næsten kun kan opfatte det som en indskrænkende fortolkning af bistandslovens § 42 og dermed en indskrænkning i mulighederne for at yde hjælp til uddannelse. Derfor mener vi klart, der er behov for, at vi nu fra folketingets side formulerer en egentlig ret for den enkelte enlige forsørgere til at få et tilbud om uddannelseshjælp.

Merete Aarup (KF):

I det lovforslag, som socialdemokratiet her har fremsat, ønsker partiet, at alle enlige forsørgere under 25 år skal have økonomisk hjælp til uddannelse efter § 42 i bistandsloven. Socialdemokratiet ser for denne gruppe unge helt væk fra de nugældende regler, hvorefter unge under uddannelse kan få stipendier og statsgaranterede banklån.

[Merete Aarup]

Det må da erkendes, at der er et problem med de enlige kvinder, der er på § 37-hjælpen, og som ikke er i gang med en uddannelse. Men følger vi socialdemokratiets forslag, vil det betyde, at alle enlige forsørgere under 25 år automatisk bliver sociale tilfælde og skal have studiestøtte over § 42.

Måske vil det hjælpe på det faldende fødselstal, for enhver ung pige må jo skynde sig at få et barn samtidig med sin afsluttende skolegang for at komme ind under denne ordning, som er langt bedre end SU, og som ikke er afhængig af forældrenes indtægt. Men dette kan da ikke være rimeligt af hensyn til de kommende børn.

I dag modtager størsteparten af unge ikke hjælp efter bistandsloven, men lever af lån i uddannelsesstiden og i en uddannelsessituation, også selv om de har børn, indtil de kan få SU, men om denne ordning er tilfredsstillende, må tages op i en anden sammenhæng.

Dette forslag vil for os at se få uoverskuelige økonomiske konsekvenser, og de 30 mill. kr., som forslagsstillerne antyder at denne ordning vil komme til at koste, tror vi ikke på. Det vil blive et langt større beløb, fordi forslaget jo også vil medføre en række merudgifter af en ukendt størrelse til børneoplysning og til flere institutionspladser.

Bistandslovens princip om at vurdere i de enkelte tilfælde må ikke tilsidesættes. Forslaget bærer præg af mistillid til kommunernes administration af bistandslovens mulighed over for unge enlige forsørgere. Kommunerne er opmærksomme på de unges og især de enlige forsørgeres problemer og gør, hvad der er muligt for at tilskynde både til en uddannelse og til job, for man er da ikke i kommunerne interesseret i at holde de unge inden for bistandssystemet længere, end det er rimeligt. Hr. Torben Lund taler om mødrehjælpen. Det viser netop, at private organisationer kan være et vældig godt supplement til det offentlige system.

Derfor mener vi, at en udbygning af vejledningen vedrørende § 42, som socialministeren i sin tale var inde på, vil være langt at foretrække fremfor en lovgiven pligt for kommunerne.

Den konservative gruppe må derfor afvise lovforslaget.

Hanne Severinsen (V):

Venstre kan heller ikke tilslutte sig lovforslaget, men vi er da enige med forslagsstillerne i, at det ville være godt, hvis vi kunne gøre en bedre indsats for dem, som i dag får kontanthjælp. Det ville være bedre, hvis de kunne få en tilknytning til erhvervslivet, og der er jo også allerede fra regeringens side taget flere initiativer i den retning.

Det er rigtigt, at unge enlige forsørgere er en speciel gruppe, der har mange problemer, men derfra og så til at sige, at samtlige enlige forsørgere er et socialt problem, det synes jeg i virkeligheden er at gå for vidt. Man kan sige, at nogle har meget store problemer. Det kan jo også være, der er andre, som måske har knap så store problemer.

Som fru Merete Aarup har gjort rede for, kan man forestille sig, at det måske i virkeligheden kunne være et forslag, som socialdemokratiet har udtænkt på baggrund af det faldende børnetal. Det ved jeg ikke. I hvert fald synes jeg, det er vigtigt, at vi gør os klart, at bistandsloven netop bygger på, at der er individuel vurdering af de forskellige behov.

Det er netop den konkrete vurdering, som vi lægger vægt på at man stadig væk skal have, og hvis ministeren føler, at der kunne være et behov for at ændre vejledningen, så kan vi kun være tilfredse med, at man overvejer det. Jeg tror stadig væk, som også fru Merete Aarup var inde på, at mange kommuner er opmærksomme på problemerne, så det vil måske være lidt overflødig. Men hvis der eventuelt ved eksempler fra socialministeren kunne vises kommunerne, at der er forskellige muligheder, så vil vi kun være tilfredse med det.

Vi afviser altså det foreliggende lovforslag.

Birthe Hansen (SF):

Jeg skal sige med det samme, at vi i SF er positive over for lovforslaget, og det ville selvfølgelig være aldeles udmærket, hvis det kunne gennemføres. Men det løser ikke ret meget af de mange problemer, som en del eller mange af de enlige forsørgere står midt i. Jeg er enig i, at et vejledende cirkulære som det, socialministeren udsendte i efteråret 1983, ikke er så godt som et forslag, der siger, at enlige forsørgere skal have tilbud om en uddannelse. Men én ting er bedre i cirkulæret end i det forslag, som socialdemokrati-

[Birthe Hansen]

et har fremsat, for i cirkulæret står der intet om nogen aldersgrænse. Jeg forstår simpelt hen ikke aldersgrænsen, som indebærer, at dette tilbud alene skal gives til nogle under 25 år. Jeg troede ikke, at man i socialdemokratiet gik ind for den slags begrænsninger og endnu mindre her, idet man i den private mødrehjælps private statistik kan oplyse, at det i langt højere grad er dem mellem 30 og 35 år, for hvem problemerne tårner sig op. De er altså ikke hjulpet med dette forslag.

Hvis vi alene ser på dem under 25 år, så står der i bemærkningerne, at den omhandlede gruppe må sikres en intensiv personlig rådgivning og vejledning forud for uddannelsesforløbet eller erhvervsvalget samt i uddannelsesforløbet, og det er der bestemt ingen tvivl om. Der forestår et langt, sejt, socialt og psykologisk arbejde med overhovedet at motivere dem til at komme ud i verden, ud i livet igen, for har man gået på bistandshjælp – det være sig den ene eller den anden form for bistandshjælp – i flere år, løber man altså mange gange skrigende ud ad døren, hvis nogen nævner 9. klasse eller revalidering for én. Derfor vil det kræve en overordentlig stor social støtteindsats, og hvor skal den hentes, når man ved, at i langt de fleste kommuner i dag sidder sagsbehandlere og har overhovedet ikke tid til at give råd og vejledning? Derfor er jeg bange for, at dette forslag bliver et illusionsnummer, og det var vel ikke lige det, forslagsstillerne havde tænkt sig.

Men som sagt, vi er positive over for det.

Dagmar Mørk Jensen (RV):

Selv om hensigten med dette lovforslag er yderst prisværdig, mener det radikale venstre, at fremgangsmåden er forkert.

Det er klart, at denne gruppe bør støttes bedst muligt, men det er vor opfattelse – modsat forslagsstillerne – at de fleste kommuner er helt opmærksomme på det hensigtsmæssige i at anvende § 42 i så stor udstrækning som overhovedet muligt. Det kan ikke være folketingets opgave at pålægge kommuner at bruge de forskellige paragrafer i bilstandsloven efter ganske bestemte og stramme retningslinjer. Dermed ville man tage enhver spore fra socialudvalgene til at handle efter bedste overbevisning. Man ville i meget høj grad undergrave det kommunale

selvstyre. Det er vor opfattelse, at hvis man tager ethvert ansvar fra socialudvalgene, ville resultatet i det lange løb blive, at man ikke længere lægger vægt på at vælge de rigtige medlemmer til byrådene, og dermed fjerner man et meget vigtigt led i skoling til demokrati.

Selv om vi er enige i, at Statens Uddannelsesstøtte heller ikke løser problemerne for denne gruppe, kan vi altså ikke anbefale det foreliggende lovforslag.

Pia Kjærsgaard (FP):

Et nyt forslag fra socialdemokratiet skal sikre, at staten fortsat har noget at bruge sine penge til, hvad der ikke synes at være noget problem. Det er nok ikke det, der er det største problem for tiden, nok nærmere det modsatte.

Socialdemokratiets behandlersamfund skal udbygges med personlige rådgivere til unge enlige forsørgere under 25 år. Det skal ved lov pålægges kommunerne at iværksætte uddannelseshjælp, omskoling m.v., uden at forslagstillerne oplyser, hvor pengene skal komme fra, hvis der skal oprettes nye uddannelsespladser o.lign. Samtidig skal der være barne- og transportudgifter til rådighed for de unge mennesker.

Det kunne have været et forslag, der var fremsat af VS eller SF, men det er socialdemokratiet, der her bejler til de unge vælgere. Fremskridtspartiet kan ikke støtte dette udgiftskrævende forslag, der præcist vil favorisere en bestemt befolkningsgruppe og påføre staten nye udgifter.

(Kort bemærkning).

Birthe Hansen (SF):

Må jeg have lov at spørge fru Pia Kjærsgaard, om der er noget odiøst i forslag, der bliver fremsat af SF og VS.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Nej, det er der absolut ikke, men jeg har været vidne til i den tid, jeg har siddet herinde, at SF og VS har fremsat adskillige forslag, som udelukkende bejler til ungdommen i form af nye uddannelsespladser osv. osv. Som sagt kom det foreliggende forslag altså fra socialdemokratiet.

Tinning (VS):

Jeg er ikke sikker på, VS kunne have fundet på at fremsætte dette forslag. Af en eller anden grund har man jo sat en aldersgrænse, så det kun er dem under 25 år, som skal have ret til revalidering. Det forekommer mig at være en helt uforståelig og uhensigtsmæssig begrænsning. Vi ville selvfølgelig være gået langt videre straks og med det samme.

Bortset fra aldersgrænsen på 25 år, som er lidt pudsigt, ligger der en slags automatik, som siger, at de i hvert fald skal have et revalideringstilbud. Det er egentlig også lidt pudsigt i forhold til måden, som bilstandsloven i øvrigt er indrettet på, men alligevel kan vi godt støtte det.

Socialpolitisk nytænkning er jo også os, og det, det i virkeligheden drejer sig om, er at gå ind og sige: der er nogle folk, som falder igennem systemet. Det, vi snakker om, er nogle folk, som det eksisterende system simpelt hen ikke kan hjælpe. Det er kendsgerningen. Man kan så sige, at det er der ikke noget at gøre ved, eller også kan man forsøge at gøre et eller andet. Vi vælger at gøre det sidste.

Derudover er lovforslaget selvfølgelig interessant ved, at det faktisk er en – ganske vist meget kringlet – måde, hvorpå man kan afhjælpe sultecirkulærets virkninger. Det synes jeg er udmærket. Det er klart, at de unge, som ikke har et hidtidigt selvstændigt levestandardniveau, og som derfor får udmålt hjælpen efter særlige regler osv., også vil, for så vidt de er enlige forsørgere under 25 år, komme ind og få en revalidering. Det synes jeg er helt, helt fint, det kan vi overhovedet ikke have noget imod.

Vi håber, vi under udvalgsarbejdet – det kan måske blive svært at nå det – kan få overbevist også de radikale om fortræffelighederne ved dette forslag. Så må vi jo leve med, at fremskridtspartiet er imod det.

Erik B. Smith (S):

Jeg må nok en gang konstatere, at der er et flertal for principperne, men vel næppe for fremgangsmåden, hvis jeg skal tage bemærkningerne for deres fulde pålydende. Det er måske et spørgsmål, om jeg skal det, for det fremgik faktisk af nogle af ordførertalerne, at man ikke helt havde forstået forslaget. Således sagde fru Hanne Severinsen,

at man gjorde samtlige enlige forsørgere til sociale tilfælde. Det er jo ikke rigtigt, forudsætningen er naturligvis, at man allerede er omfattet af bilstandslovens § 37, stk. 1, så de er sådan set allerede sociale tilfælde.

Jeg kan bekræfte det, når ministeren siger, at det er i strid med de principper, bilstandsloven i øvrigt giver udtryk for. Det er rigtigt, men det er altså erfaringerne, der har sagt os, at vi må gå et skridt videre.

Det er derimod ikke rigtigt, når ministeren rejser det som et særligt problem: hvad nu, hvis de slet ikke ønsker at få sådan et § 42-tilbud? Ja, så lader de selvfølgelig være. Anderledes er det ikke. Jeg ved ikke, hvordan ministeren havde forestillet sig, at det spørgsmål skulle have været besvaret ellers. Det er et tilbud, naturligvis, men det er en pligt for socialudvalget at give det tilbud, og det er det, der er det afgørende.

Jeg synes, det er udmærket, at ministeren vil overbejde at ændre sit cirkulære, så man særlig peger på de unge enlige forsørgere, men det er – det er derfor, vi har fremsat forslaget – efter vores opfattelse ikke tilstrækkeligt. Det er muligt, at vi må blive nøjsomme, når vi nærmer os sommerferien, men vi håber det ærligt talt ikke.

Jeg vil gerne sige til fru Merete Aarup om mødrehjælpens fortræffelighed, at problemet er jo, at vi har set eksempler på kommuner, der instruerer medarbejderne om, at når de i øvrigt ikke har tid, kan de henvise de pågældende til den private mødrehjælp. Det er pinligt og beklageligt. Så er det ikke et supplement, så er det et alternativ, og det er meget mere betænkeligt.

Jeg vil gerne sige om den kritik, der er gået på aldersgrænsen på 25 år, at vi forestiller os jo ikke, at den øvrige formulering i § 42 skal ophæves, og det vil sige, at disse muligheder stadig væk er der også for gruppen over 25 år.

Vi håber, at vi gennem udvalgsarbejdet kan komme igennem med et rimelig fornuftigt forslag.

Til slut til hr. Tinning. Socialdemokratiet ønskede jo ikke, at det såkaldte sultecirkulære skulle ophøjes til lov – det var det, der skete – så hvis vi som en sekundær, positiv virkning kan få udhulet den bestemmelse i bilstandsloven, så er der heller ingen protester fra socialdemokratiets side.

(Kort bemærkning).

Merete Aarup (KF):

Jeg må til hr. Erik B. Smith sige: ja men det er da netop et supplement, hvis man i en socialforvaltning siger: ja men prøv at gå på mødrehjælpen og få talt om disse ting. Mødrehjælpen kan jo ikke yde økonomisk støtte, men man kan måske yde noget terapi i en eller anden form. Derfor er det et supplement og ikke et alternativ.

(Kort bemærkning).

Erik B. Smith (S):

Det fremgår af bistanndsloven, at kommunerne skal yde råd og vejledning til borgerne. Hvis sagsbehandlerne henviser til, at det kan man få på mødrehjælpen, så er det altså socialpolitisk overordentlig betænkeligt.

(Kort bemærkning).

Merete Aarup (KF):

Jeg mener ikke, at man henviser, men man kan jo netop gøre det, at man siger, at man kan bruge mødrehjælpen, når mødrehjælpen er der. Selvfølgelig ved de sociale udvalg, hvad der står i bistanndsloven, og giver al den vejledning, man kan, men når der er opstået en mødrehjælp, så skal man også bruge den, og den skal bruges på en god måde. Det viser netop, at det private initiativ er et supplement til det offentlige system.

(Kort bemærkning).

Erik B. Smith (S):

Når det nu har været fremme i fjernsynet, at man i visse kommuner fra den centrale ledelses side har instrueret personalet om, at de kan henvise klienterne til den private mødrehjælp, mener fru Merete Aarup så, at kommunerne lever op til deres forpligtelse med hensyn til råd og vejledning til borgerne?

(Kort bemærkning).

Merete Aarup (KF):

Kan hr. Erik B. Smith bevise, at disse socialforvaltninger har instrueret deres personale om dette?

(Kort bemærkning).

Erik B. Smith (S):

Jeg kan konstatere, at fru Merete Aarup ikke svarer på mit spørgsmål. Jeg skal sørge for, at fru Merete Aarup får tilsendt en kopi af en sådan intern instruks.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 152:

Forslag til lov om forbedret og ensartet folkepension.

Af Pia Kjærsgaard (FP) og Maisted (FD) m.fl.

(Fremsat 3/4 84).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Palle Simonsen):

Fremskridtspartiets lovforslag om forbedret og ensartet folkepension er jo stort set en genfremsættelse af et forslag, som vi har beskæftiget os med i en række tidligere folketingsamlinger, og der har ikke tidligere været flertal for en forøgelse af pensionerne i det omfang, der lægges op til her.

Jeg skal ikke gå dybt ind i forslaget, for vi har haft lejlighed til at diskutere det mange gange tidligere, men principielt fastslå, at regeringen naturligvis også gerne ville kunne bidrage til at forøge folkepensionen, hvis vi havde nogen som helst chance for at finde midler dertil. Problemet er, at vi er i en økonomisk situation, som ikke levner mulighed for betydelig forøgelse af folkepensionen, og det bliver vi nødsaget til at acceptere.